

“Vriendschap is wat je **in leven** houdt”

TEKST TOON BERENDSEN | BEELD RODNEY KERSTEN

Paul de Blot maakte grote indruk op de deelnemers aan de New Financial Inspiration van New Financial Forum op 23 september op Nyenrode.

De zaal hing aan de lippen van de 91-jarige De Blot, die niet kwam met een panklare oplossing voor een betere financiële sector. Maar hij gaf wel een aantal principes, die ook financiële dienstverleners heel goed kunnen toepassen. En dat is eigenlijk ook precies wat initia-

tiefnemer Willem Vreeswijk van het New Financial Forum wil bereiken: dat mensen geïnspireerd worden – en die inspiratie kan overal vandaan komen – om vanuit “hun hart te werken aan iets dat beklijft. Ik hoor mensen wel eens zeggen: het New Financial Forum is een sympathieke beweging, maar wat heeft het voor nut? Het is nog steeds

hommeles in de financiële sector. Ik wil best mee doen, maar alleen als ik zeker weet dat het Forum alle ellende over drie jaar uit de wereld heeft geholpen. Dan antwoord ik: het New Financial Forum gaat over 100 procent je eigen verantwoordelijkheid nemen. Als iedereen dat doet, gaan we samen naar een betere financiële sector voor mens, medewerker en samenleving. Het New Financial Forum gaat over zingeving.”

De Blot heeft een bewogen leven achter de rug en is op z'n 91ste duidelijk nog niet uitgeleefd. Hij kondigde tijdens de New Financial Inspiration zelfs alweer zijn volgende boek aan. De Blot kwam op Nyenrode terecht als mentale coach van de studenten. De oprichters van Universiteit Nyenrode vonden dat de studenten zelfredzaam moesten zijn. Vooral daarin werden ze begeleid, onder meer door De Blot. Later werd hij hoogleraar en nog steeds is hij dat honorair, met als vakgebied business spiritualiteit.

De Blot liet zien dat de economie van nu niets meer te maken heeft met de oorspronkelijke economie. “De econo-

“MANDELA HEEFT NOOIT LEIDERSCHAP GESTUDEERD. TOCH GELDT HIJ ALS EEN GROOT LEIDER”

mie is aanvankelijk opgezet als ethisch systeem. De bekende econoom Adam Smith bijvoorbeeld was een ethicus. De oude economen hadden het over waarde en kosten. Water is waardevol maar niet kostbaar. Diamant is kostbaar maar waardeloos. De moderne economie gooit waarde en kosten door elkaar. In de moderne economie zijn alle waarden kosten. De waarde van gezondheid bijvoorbeeld wordt vertaald naar een kostenplaatje. En als je ouder wordt, ben je duurder en krijg je minder zorg.”

De Blot noemde nog een andere waarde die enorm belangrijk is: *vriendschap*. “We zijn vergeten dat onze levenskan-

sen worden verhoogd naarmate we meer in samenwerking leven. Vriendschap is de geestelijke band met je naaste omgeving, is wat je in leven houdt.” De Blot is ervan overtuigd dat hij het jappenkamp niet zou hebben overleefd als hij daar geen vrienden had gehad.

Het is ook de oorspronkelijke achtergrond van Nyenrode, relaties aangaan. Niet alleen met elkaar, maar ook zichzelf (sport werd bijvoorbeeld als cruciaal gezien om gezond te zijn) en met de natuur. De Blot zei dat het eerste wat Neelie Kroes deed toen ze aantrad als topvrouw de natuur rond Nyenrode weghalen. Inmiddels is dit weer hersteld, maar Kroes deed dus precies wat ze eigenlijk niet had moeten doen: de verbinding verbreken.

DICTATUUR VAN HET SYSTEEM

Om even de brug te maken naar de financiële sector: een van de redenen waarom de sector in een kwaad daglicht is komen te staan, is juist dat de relatie met de klant – of meer nog de mens – verloren is gegaan. De uitdaging voor de sector is en blijft om die verbinding wel tot stand te brengen.

De Blot gaf schrijnende voorbeelden van wat er gebeurt als de verbinding ontbreekt. Reglementen en rechtssystemen verworden tot dictatuur. Zelfs de Wereldbank draait volgens De Blot goede initiatieven de nek om, omdat ze niet passen in het systeem. Zoals het geval waarin een 'bank' in de droge tijd koeien van de klant liet grazen op het grasveld dat ze daarvoor had. De eerste twee kalveren waren voor de eigenaar, het derde voor de bank. "Deze bank was geweldig voor de mensen, maar voldeed volgens de Wereldbank niet aan de regels van een bank."

Heel erg dicht bij huis, was het voorbeeld van de vriend die de hand aan zichzelf sloeg omdat het systeem hem klem zette. Hij was teruggekeerd naar Nederland, maar omdat hij geen adres had kon hij geen huis krijgen en geen baan. Inwonen bij zijn moeder kon niet, want dan werd zijn moeder gekort. De Blot: "De overheid bezuinigt, de familie moet helpen. Maar als je helpt, word je beboet. Het recht van de rechteloosheid. Dat is onze economie. Heel tragisch."

Houd altijd oog voor de mens dus. De Blot gaf nog een voorbeeld waarin dat niet gebeurt. Banken zetten steeds meer in op online bankieren. Mensen in het verpleeghuis waar De Blot af en toe werkt, kunnen daar helemaal niks mee. Het gevolg is dat ze te veel betalen of zelfs worden beroofd door zogenaamd hulpvaardige vrijwilligers.

ECOLOGIE

Economie dient volgens De Blot gebaseerd te zijn op de wetmatigheden van de ecologie. De mens is die wetmatigheden gaan negeren. Enkele principes van de ecologie die De Blot noemde: aanpassen aan de naaste omgeving (kleinschaligheid) en intern sterk genoeg zijn om zich aan te passen. "De regelgeving voor de economie is: aanpassen aan de naaste omgeving en zorgen dat je intern sterk genoeg bent", aldus De Blot.

Zelfleiderschap is belangrijk. Volgens De Blot ontbreekt aan goede leiders omdat ze geen zelfleiderschap hebben. Dat kun je alleen bereiken door te oefenen. "Mandela heeft nooit leiderschap gestudeerd. Toch geldt hij als een groot leider. Omdat hij in de cel heeft geleerd leider te worden van zijn volk. Hoe ga je om met pijn, verdriet, angst, boosheid? Als je daar zelf niet mee kunt omgaan, kun je ook niet omgaan met de gevoelens van anderen."

Overigens is De Blot helemaal niet somber over de toekomst van de sector of de wereld, omdat hij gelooft dat de ecologische wetmatigheden zich altijd weer

zullen laten gelden en het evenwicht wordt hersteld. Neem de kwestie van de vluchtelingen. "Rijkdom en armoede zijn communicerende vaten. We kunnen nog zulke dijken om onze rijkdom aanleggen, de mensen die in armoede leven breken vroeger of later door die dijken heen." Dat is precies wat er volgens hem nu gebeurt.

VERSTOORD

De Blot gaf geen recept voor een nieuwe sector, maar gaf wel voorbeelden uit Indonesië waar het mis gaat. Zo was er een dorp waar de betalingen (een koe, een geit, een kip) op het erf van de burgemeester werden verzameld. Als het erf te vol werd, gaf de burgemeester een feest en kwamen de betalingen dus weer terug naar de mensen. Totdat het erf weer vol was, dan werd er weer een feest gegeven, enzovoort. Maar toen kwam er een bank en raakte het evenwicht verstoord. De mensen moesten nog steeds betalen, maar zagen daar niets meer van terug omdat het geld via de bank bij de burgemeester bleef. Pas toen werden de mensen arm. ■

**“HET RECHT VAN DE
RECHTELOOSHEID.
DAT IS ONZE ECONOMIE.
HEEL TRAGISCH”**